

Olimpia, een oud, verlokkelijk lied...

Misschien kan ik het beste beginnen met het uitzicht. Mijn cel heeft een gebogen buitenwand en daarin een ronde patrijspoot met een fluorescerend oranje lijst als een reddingsboei eromheen. Dat zie je veel, hier in de Gordel, van die kitscherige zeevaartverwijzingen in de interieurs, alsof de eigenaars van de orbitale lichamen zich het liefst vereenzelvigen met Aardse scheepskapiteins. Inderdaad,

zo'n luchtdicht aluintitanen samenstel van bollen en cilinders en verbindingspijpen heeft wel iets van een duikboot – een nietig, afgesloten wereldje in een zee van vacuüm, aan de buitenkant voorzien van felle kleuren om de zeemonsters af te schrikken, en met blinkende emblemen als piratenvlaggen... Wacht even, een vlag onder water is even onzinnig als een vlag in het luchtledige van de Gordel. Zoiets wappert niet. De Amerikaanse vlag bij de eerste landing op de Maan was niet voor niets gespalkt.

Piraten zijn het wél. Mij maak je niet wijs dat je op legale, laat staan eerlijke manier aan het geld kunt komen om zo'n orbitaal lichaam in eigendom te krijgen. En Fisichella is geen haartje beter dan de rest, in tegendeel. Zijn naam klinkt me verdomd Siciliaans in de oren, en deze schuit, de OL 247, is niet alleen groter dan de meeste andere, maar heet bovendien *Catania*. Zou het ding ingezegend zijn door een *padre* op zijn loonlijst?

Enfin, zonder mensen als Fisichella zouden lieden als ik brodeloos zijn. Zelf ben ik evenmin een toonbeeld van legaliteit, al probeer ik op mijn manier een gentleman te zijn.

Ik kijk door het onbreekbare diamantglas en zie achter het oranje waas van de lijst een effen, loodkleurige

wand op een meter of twee bij me vandaan. Als ik mijn neus tegen het glas druk kan ik links en rechts verbindingsbalken tussen de kromming van de buitenwand en de bolling van het woongedeelte zien, verder niets. Zelfs voor Fisichella is het te duur om overal maar panoramaruiten in de buitenwand te zetten. Het glas van mijn ruitje voelt kil aan. Logisch: de beschermingsruimte is zowat luchtledig. Er hangt een schemerig grijs neonlicht.

‘Salvatore zal je zo lang naar een rustige kamer brengen,’ heeft Fisichella gezegd. ‘Alles kan nu eenmaal maar één eigenaar hebben.’ Een dubieuze stelling trouwens. Maar als maffioos understatement op dat moment duidelijk genoeg.

Ik heb de module OP 21 ingeplugd achter mijn rechter oor. Ze regelt de adrenalinetoevoer, de coördinatie van hand en oog, en nog zo het een en ander. En ze registreert de woorden die je uitspreekt. Het was mijn favoriete module toen ik zelf nog keeloperaties deed. Je kon er tijdens je werk een verslag mee dicteren. Er zit zelfs een spellingscontrole en een vloekonderdrukker in. Schuttingwoorden worden alleen onder hun Latijnse

namen geregistreerd. Precies wat het *Amsterdams Islamitisch Glottaal Centrum* nodig had.

‘Jezus, Fatimah, met jouw tieten zou ik een *peep show* beginnen,’ heb ik me op zekere dag tijdens een operatie laten ontvallen. Ze was mijn nieuwe assistente en had een knoopje teveel open. Ondanks de *mammae* in de uitgeprinte tekst bleek het een ontslaggrond. Anders had ik hier nu niet gezeten. Dan was ik ergens geneesheer-directeur geweest.

Misschien had ik ergens anders moeten beginnen.

Ik ben makelaar in kelen en woon nu eens hier, dan weer daar. Het is mijn gewoonte niet verhalen te vertellen, laat staan te dicteren, maar nu ik module OP 21 toch in heb om mijn gedachten beter te ordenen, kan ik net zo goed hardop denken. Dan is er misschien nog *iets* van me over, mocht ik er straks niet meer zijn. Ik ben vijfenveertig jaren oud en zit al twintig jaar in de kelen, waarvan tien als eigen baas, dus ik kan voor de dag treden als bijvoorbeeld een man als Fisichella iemand roept die ondervinding heeft.

Als makelaar houd ik me natuurlijk niet bezig met de grote massa van keeltransplantaties op medische grondslag, vooral nieuwvormingen, die trouwens meestal

neerkomen op een simpele vervanging van zacht kraakbeen door kweekweefsels en kunststof. De toevoeging van aanvullende hardware en besturingssoftware is daarbij zelden echt nodig. Maar we weten allemaal hoe medici zijn: ze experimenteren graag en grensverleggend. En we weten hoe mensen zijn: als het kan, en ze kunnen het betalen, dan moet ook per se gebeuren wat ze willen.

Zo ontstond de plastische keelchirurgie. Het begon met zangeresjes en filmacteurs die een mooiere stem begeerden en een paar nieuwe kuipgekweekte bekerkraakbeentjes lieten installeren. Of een op maat gemaakt strottehoofd met alles erop en eraan. De medische wetenschap vorderde gestaag. Stembandtransplantaties – dat ging trouwens vaak mis. Sinds een jaar of dertig worden alleen nog kunstbandjes van gummivlechtwerk ingezet. Toen het commerciële amusementswezen die mogelijkheden eenmaal had begrepen, gingen de ontwikkelingen snel. Besturing van de strottehoofdspiertjes, residente software ter aanvulling van de reticulaire formatie en de motorische schors van de hersenen. En tenslotte zelfs wisselpluggen met zangrepertoire, die de mensen met kunstkeelen alleen maar in hun standaard-ooraansluiting hoefden te steken.

Geld verdiende ik vooral aan rijke weduwen die alsnog de glottisslag wilden leren beheersen. Volgens mij zaten ze ook allemaal op buikdans.

Ik wist dus meteen wat Fisichella bedoelde toen hij me een jaar geleden had ontboden in de 0,8 G van de bloedhete salon in zijn hemellichaam.

‘Andersmann?’ vroeg hij. Hij zat in een antieke fauteuil van drie meter in het kubieke. Voor het leer daarvan, nu groen, was een flinke kudde kalveren nodig geweest. Ik stond nog. Zonder mijn bevestiging af te wachten vervolgde hij: ‘Hans, ik wil de stem van Gruberova in het lijf van Olimpia.’

Gewoonlijk pik ik het niet als kerels me zo maar tutoyeren, al zijn ze zo rijk dat ze zich de OL 247 kunnen permitteren en nog wat kleingeld over houden voor kalfsleer op de stoeltjes, maar Fisichella was minstens honderd, en dan vind ik alles best.

‘Anders nog iets?’ vroeg ik om het ijs te breken. Ik ging zitten in de middelste van de drie andere fauteuils, allemaal van dezelfde kudde. De salon had geen enkele ronding, heel ongebruikelijk in een orbitaal lichaam. Wel waren er massa’s hoekkastjes, schilderijen, tapijten en tafeltjes met antieke spulletjes erop.

De naam Gruberova had ik nog nooit gehoord – ik deed vooral het populaire genre en een beetje Arabisch klassiek – maar die van Olimpia des te meer. Mijn eigen vader heeft me in een dronken bui bekend dat hij als puber altijd naar haar triveeprojecties greep, figuurlijk dan. Zo’n halve eeuw geleden was ze een idool. Ze danste, geloof ik. Er staat me iets bij van een operafilm, *Salome*. En ze had een brede, volle mond, volgens mijn vader het soort mond waar een man gek van werd.

‘Ga zitten,’ zei Fisichella. Er klonk iets metaalachtigs in zijn stem. Zijn buitenmaatse oorplug – tja, wat wil je als je honderd bent – stak als zo’n Monster-van-Frankensteinschroef uit zijn kale schedel. De man was te ijdel voor een pruik of een haarimplant, en dat pleitte voor hem, vond ik.

‘Zeg maar Hans,’ zei ik.

Fisichella’s dunne, op elkaar geknepen lippen plooiden zich tot iets van een glimlach. Hij drukte op een knopje van een afstandsbediening en opeens klonk uit vier hoeken de klank van een sopraan. *Son vergin vezzosa – in veste di sposa; son bianca ed humil...* Zo weet ik nu. Het was virtuoze, melodieuze operamuziek.

‘Dit heb ik als kind tientallen keren gehoord,’ zei Fisichella. ‘We hebben het over het begin van de vorige

eeuw. Mijn moeder had zo’n ouderwetse compact-diskinstallatie met vier luidsprekerzuiltjes. Zie je het voor je? Een huiskamer met tapijten op de vloer, schilderijen aan de muur, hoge boekenkasten tot aan het plafond, een open haardvuur en dan deze muziek.’

Er waren stemmen bijgekomen, wel drie. Verdomd, het was een soort kwartet! Twee sonore mannenstemmen zongen *unisono* iets waarin ik toen nog alleen de woorden *fanciulla* en *scherzar* herkende. Het orkest klonk een beetje onduidelijk, op de achtergrond, alsof het eigenlijk niet terzake deed. Een oude opname, dat hoorde ik wel. De muziek zei me niks. Het was *bel canto*, begreep ik. Een in onbruik geraakt genre, behalve misschien op Sicilië.

‘Mijn moeder had een roze peignoir van glimmende zijde aan,’ zei Fisichella, nu met zijn ogen dicht. ‘Met handgeborduurde witte bloemranken. Midden op de dag. De gordijnen waren grotendeels dicht, maar door de spleetjes zag je buiten een gouden, dansende zongloed op de groene helling van onze olijfberg. En de vaag benevelde hemel was bleekblauw en huiverde en tintelde aan de horizon, alsof alles in gereedheid werd gebracht voor de wederkomst van de Madonna. Mijn moeder pookte in het haardvuur, stofte hier en daar wat af met

een plumeau, liep redderend rond, zette dingen op hun plaats. Ze kon niet stilzitten als ze haar crêpe de chine aan had. Of misschien kwam het door de muziek. Op de schoorsteenmantel stonden twee groene kaarsen te branden. Ik zat aan de tafel mijn huiswerk te maken. *Luister goed*, zei ze, haar grote, bruine ogen wijd opengesperd, *hoor alvast hoe de hemel zal klinken.*

De muziek zweeg. Fisichella ook.

‘Hoe de hemel zal klinken,’ herhaalde ik.

‘De stem van Gruberova in het lichaam van Olimpia,’ herhaalde Fisichella. ‘Maar geen hololijf, geen simlijf. Een lichaam van vlees en bloed wil ik hebben.’

‘Wie niet?’ zei ik luchtig, terwijl ik mijn handelsgeest op volle toeren liet draaien. Deze opdrachtgever had geld als water. Hij was fanatiek op iets uit. Hij had een massa credits uitgegeven alleen al om mij naar zijn satelliet te halen voor een gesprekje. De zangeres die ik had gehoord moest dus Gruberova zijn. Hij wilde haar stem in een gastlichaam – niet in een projectie, niet in een humanoïde.

‘Met seks heeft het niets te maken,’ zei hij uit zichzelf. Dat was nog maar de vraag, vond ik. Moeders in peignoirs zijn niet per definitie van een geheel andere orde. Maar ik was niet gekomen om met hem te

filosoferen over menselijke drijfveren en verdrongen verlangens. Als ik het geld had zou ik misschien óók wel proberen stukjes en beetjes van mijn jeugd te kopen. En misschien zou ik daarmee niet eens wachten tot ik honderd was.

‘Wat zingt ze?’ vroeg ik.

‘*I puritani*,’ zei hij achteloos. Hij knipte met zijn vingers en er verscheen een bediende in een zwart pak en met witte handschoenen. We bestelden een drankje, maar we hadden evengoed de tekst van ons doodsprentje kunnen dicteren, zo uitgestreken keek die man. Alsof we er helemaal niet wáren.

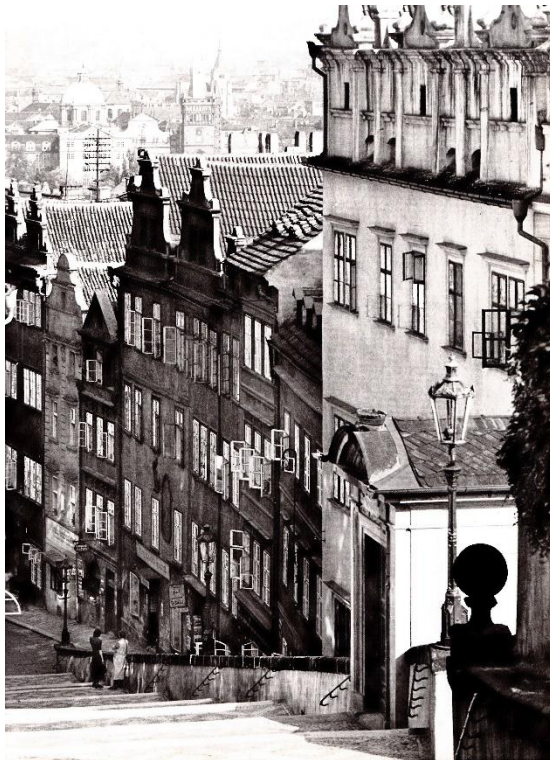
‘Ik bedoel: wat moet ze kúnnen zingen?’

‘*I puritani*,’ herhaalde hij. ‘Daar gaat het om. Voor andere opera’s van Bellini, *Norma*, *La sonnambula*, nou ja, je kent ze natuurlijk wel, krijg je een bonus.’

Ik kende de hele Bellini niet, laat staan zijn opera’s, maar dat hoefde ik Fisichella niet aan zijn neus te hangen. Het strottehoofd leek me geen probleem. Eerst een stemanalyse. Dan een zorgvuldige berekening van de verhoudingen van de glottis, de larynx, de strotklep en de farynx, uitgaande van de mondholte van het gastlichaam, de longinhoud, de vorm van de neusholte. Vervolgens materiaalkweek, programmering van de besturings-

software, laboratoriumtests. Tenslotte de inplanting, naar alle waarschijnlijkheid gevolgd door kleine kaakcorrecties. Wellicht ook een palatumregulatie. Voor al die activiteiten had ik mijn adresjes: een kliniek in Phnom Penh, een laboratorium in Zürich, een fonetisch experimenteel centrum in Hiroshima.

Maar hoe kwam ik aan een gastlichaam?

Daarmee had ik eigenlijk ook wel kunnen beginnen. ‘Toen ik haar voor de eerste keer zag, ik hijgde nog na van de klim naar de Praagse burcht,’ had ik moeten zeggen, ‘wist ik meteen dat Fisichella waar voor zijn geld zou krijgen. Dit was precies het type dat hij zocht: een dubbelgangster van de jonge Olimpia.’

Mijn opdrachtgever had research laten doen. Zijn mensen hadden het leerlingenbestand van wel honderd conservatoria en andere zangopleidingen onderzocht. Als je maar geld hebt, dan gaan alle deuren voor je open. De smoes was dat de heer Fisichella voor een aantal veelbelovende zangeressen een royaal stipendium in de aanbieding had, mits ze bereid en in staat waren zich aan het Italiaanse bel canto te wijden.

Die stipendia heeft hij ook toegekend. En verder ontdekten zijn scouts vier meisjes die in principe tot een redelijk ogende Olimpia-kopie zouden kunnen worden getransformeerd. Ik heb ze alle vier gezien om de potentie van hun klankvormende holten te beoordelen. Zo heet dat nu eenmaal in ons vak. Na nummer drie wist ik het al: deze wordt het. Ze studeerde in Praag aan een conservatorium halverwege de Nové Zámek Schody, waar je alleen via een steile trap met granieten treden kon komen. Een goede oefening voor de zangstudenten. Ik

raakte buiten adem, maar pas echt ademloos toen ik Editha zag. We noemden haar voortaan Olimpia.

Er hoefde alleen iets aan haar neus en aan de kleur en de coupe van haar haar te worden gedaan. Ze had een vrij gedrongen, maar sierlijk en soepel figuurtje, stralend blauwe ogen en kuiltjes in de wangen als ze lachte. Haar brede, volle mond plooide zich dan van oor tot oor.

‘Ik hoef er niet mee naar bed,’ had Fisichella in zijn melancholiek-sentimentele bui tegen mij gezegd, ‘het is genoeg als ik zulke meisjes bij de hand heb, als ik ze elk gewenst moment van alle kanten kan bekijken omdat ze van mij zijn, porseleinen beeldjes in een vitrinekast, snap je? Beeldjes die ik er van tijd tot tijd uit kan pakken en die dan in het licht van mijn ogen in al hun pracht en gratie tot leven komen en opbloeien, helemaal voor mij alleen.’

De vuile leugenaar.

Olimpia wilde wel meewerken, vooral nadat ik haar had uitgelegd dat ze met de stem van Gruberova ook zelfgekozen repertoire zou kunnen zingen. Mijn woorden waren in honing gedoopt. Alleen Bellini moest geprogrammeerd worden, zei ik, en er kon haar niets gebeuren, zei ik, vuile leugenaar dat ik was. Akkoord, er was niet veel vraag naar opera, maar misschien zou zij erin slagen het *bel canto* weer tot een rage te maken, zei ik.

Gruberova was immers niet de eerste de beste geweest! Ik was inmiddels in een paar databanken gedoken en wist nu dat Gruberova zo’n honderddertig jaar geleden door sommige kenners ‘de beste sinds Callas [zie aldaar]’ was genoemd.

Zelf zag ik Olimpia als een dochter. Dat wil zeggen: de eerste paar maanden. Toen het echte werk elders gedaan werd en ik haar af en toe opzocht om de stemming erin te houden en haar nieuwe neus te bewonderen. Die operatie was een fluitje van een cent geweest. Ook had ze nu blond haar, recht afgeknipt halverwege haar hals. Ze had een mooi nekje, vond ik, een nekje dat vroeg om een strelende hand en proevende lippen.

Maar toen door professor Ahmad-al-Kavoum, de beste die er is, haar nieuwe keel en de besturings-hardware operatief waren ingebracht, leek ze een paar weken op een zieke nachtegaal. Praten, eten, drinken – alles moest wennen. Ik gaf haar kusjes op haar wangen en in haar nek. Het was een kliniek in Acapulco, dus we lagen vaak naast het zwembad in de zon. Bij het zien van haar rijzende en dalende borstkas betrapte ik mezelf op niet-professionele nevedgedachten. De welvingen van de buitenkant zijn immers niet echt relevant uit een oogpunt

van ademtechniek, stemvolume en fonologische potentie. Af en toe moest ik aan mijn vader denken.

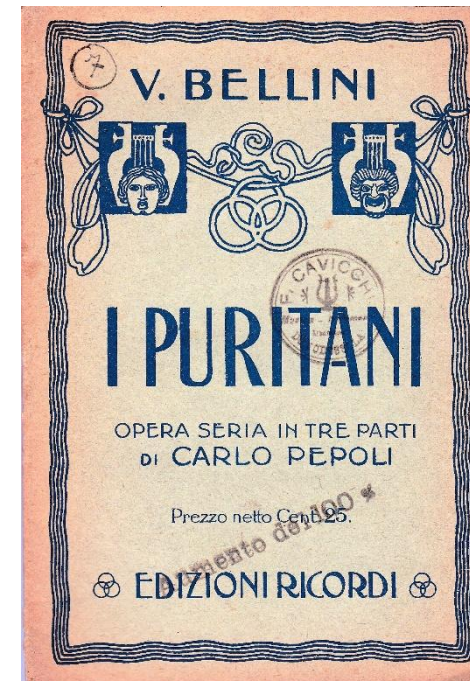
Twee maanden later begonnen we de software te kalibreren. Zo heet het in ons vak, hoewel eigenlijk niet de software, maar de besturing van de stemorganen gekalibreerd wordt. Het gebeurde via een dubbelplug achter haar oor met interfaces naar het mainframe en mijn werkstation, die op hun beurt bij mij ingeplugd waren. Op het scherm zag ik kleurige animaties van haar stemorganen en de daarbij behorende klank-spectrogrammen, afgezet tegen die van Gruberova.

Olimpia was zeer coöperatief. Dag na dag zong ze toonladders en andere oefeningen tot de uitersten van haar stemregister en de laatste deciliter lucht in haar longen, vormde ze sonanten in alle graden van gespannenheid en lengte, en consonanten in steeds nieuwe, door mij voorgeschreven volgordes van obstructieplaatsten. Ze stond rechtop, de natuurlijke houding van een zangeres, en ik zag het zwoegen van haar *mammae* onder haar witte, bijna doorzichtige bloesje. Maar de meeste tijd keek ik naar mijn beeldschermen en de kleurige curven die daar waaierden en piekten. Het is een uitgesproken *intieme* ervaring. Misschien was ik de eerste man ter wereld die een erectie

kreeg van een stemhebbende plosief of van een stemloze labiale fricatief.

Allengs werd mijn liefde minder vaderlijk. Op haar achtentwintigste verjaardag kuste ik haar op de mond. Haar stralende blauwe ogen keken me verrast aan, maar ze protesteerden niet. Zelf zei ze ook niets. Ze hield haar lippen gesloten. Mooi zo, ik houd niet van vrouwen die plat gaan zodra je maar met je vingers knipt.

Hoe zal dat straks uitpakken?

En toen kwam Bellini. Geen toonladders meer, maar gezongen teksten tegen de achtergrond van orkestmuziek – op afstand bestuurd digitale partijen waaruit de originele Gruberova was weggefilterd. Vier luidsprekerzuiltjes in een carré rond Olimpia.

Casta diva che inargenti... Ik wist het meteen: het was goed, het was veel en veel beter dan Fisichella in zijn stoutste dromen had mogen verwachten. En dan was dit nog maar *Norma*, een bonus. Ik wist ook meteen dat ik redeloos verliefd was. Ik zag Olimpia daar staan, in die kleine studio die met het oog op de akoestiek voornamelijk uit rood pluche bestond, en ik begreep in een flits dat ik de combinatie van dit lokkende lichaam, dit stralende, blond gekapte hoofdje, de mengeling van extase en inspanning in haar ogen, de kleine, dwingende bewegingen van haar linker hand, waarmee ze de accenten in haar dictie versterkte, alsof ze op een podium stond in een zaal vol ademloos luisterend publiek, de kuiltjes in haar wangen bij w-klanken, het timbre van haar stem en de wulpse, melancholieke muziek van Bellini – de combinatie van dit alles, het was de combinatie... Ik weet niet meer hoe deze zin begon.

De tranen schoten me in de ogen.

Ik bedoel het letterlijk, niet zo maar als frase. Toen ze vele minuten later eindigde, nu uit *I puritani*, met *Qual febbre vorace – m'uccide, mi sface*, stroomden de tranen over mijn wangen. Misschien heeft het te maken met mijn leeftijd. Of met de echtscheiding van mijn ouders toen ik pas acht was. Of met de stand van de sterren en de satellieten aan de hemel. Hoe dan ook: toen het koor inviel, en Olimpia mij aankeek en de tranen op mijn wangen zag, en met een haast ironisch optrekken van haar mondhoeken liet weten dat ze ze had opgemerkt, maakte ze een quasi-bescheiden buiging, precies zoals operadiva's dat behoren te doen, en wist ik mij voor eeuwig haar slaaf. Het klinkt ongetwijfeld pathetisch, en het kan best zijn dat het *bel canto* in dit opzicht iets besmettelijks heeft, maar ik kan het niet anders uitdrukken.

Of toch? Ik wilde dit porseleinen beeldje in *mijn* vitrinekast. Fisichella had er met zijn poten af te blijven! *Met seks heeft het niets te maken.*

Met liefde had het ook niets te maken. De oranje lijst om de patrijspoort is een ontstoken oog in de grijze wand van mijn cel. Wat moet ik straks doen? Wat moet ik zeggen? Of hoeven we voortaan alleen nog maar te luisteren?

Ze maakte goede vorderingen, onze Olimpia. We hebben de complete rollen van Elvira, Norma, Giulietta en Amina in haar hoofdje gezet. Die vier kon ze dus op de voorgeprogrammeerde manier zingen. Voor de lol heeft ze een stukje Wagner ingestudeerd, de ballade *Traft ihr das Schiff im Meere an*, die eigenlijk niet bij haar stem paste, maar waarvan ze malicieus glimlachend zei dat het een ironisch contrast was.

‘Je kent het thema van *Der fliegende Holländer toch?*’ vroeg ze. Nee, dus. Dit was zo’n moment waarop ik het idee had dat ze niet alleen ontwikkelder, maar ook slimmer was dan ik. Er waren meer van die momenten. Verder oefende ze, meer uit bravoure, een stuk uit *Il pirata*, namelijk de grote scène van Imogene, *Oh! s’io potessi dissipar le nubi!* Een kwartier lang dramatiek en coloratuurkunst. De echte Gruberova had hiervan geen opname nagelaten, maar Callas [zie aldaar] wel. Zou Gruberova het mooier hebben gekund?

Het werd tijd dat ik Olimpia aan Fisichella presenteerde, ze was er klaar voor. Eerst onbewust, later bewust zocht ik smoesjes om dat moment uit te stellen. Hoewel ik nog steeds niet verder was gekomen dan een

uitwisseling van kuise zoenen, wilde ik haar niet kwijt raken.

Ik beweerde dat ik voor de zekerheid nog even moest kalibreren bij 0,8 G. Aldus geschiedde. In uiterste nood bedacht ik dat ze een garderobe moest aanschaffen. Ik sleepte haar mee naar modeshows en over het paard getilde couturiers in Parijs, Lima en een voorstadje van Kiev (waar de excentrieke Kresjnikov domicilie hield).

‘Hans,’ zei ze op een dag, ‘je houdt iets voor me achter.’

Ik dacht even dat ze doelde op mijn gevoelens van eigenliefde voor haar, zogezegd, maar ik zag aan de blik in haar ogen dat het hier om iets anders ging. ‘Pappie mag niet jokken,’ zag ik in die blik, ‘want de kleine Olimpia is nu een grote meid geworden.’

‘Nou ja,’ gaf ik na enige aarzelingen toe, ‘Fisichella heeft een hoop geld in je geïnvesteerd. Zelfs voor zijn begrippen is het geen kattepis.’ Ik wilde het luchtig houden, maar ze kende me ondertussen: ze kreeg meteen een alarmflikkering in haar ogen. ‘Hij wilde graag zeker weten dat jij je aan jouw deel van het contract zou houden. Dat je niet de benen zult nemen zonder zijn toestemming, om het maar eens huiselijk te zeggen.’

‘Het is toch een contract voor een jaar verblijf in de *Catania* en daarna vier jaar lang twee maanden per jaar?’ Ze keek me achterdochtig aan.

‘Dat klopt.’ zei ik. ‘Maar daar wilde hij graag zeker van zijn. Hij is niet een type dat voortvluchtige sopranen voor een Aardse rechter zal slepen. Hij heeft andere methodes, vrees ik. Maar hij heeft voorzorgsmaatregelen laten treffen om het zo ver niet te laten komen. En hij verwacht dat jij dat zult beseffen. Dat je voor hem trilt en beeft, dat je zijn voeten kust.’

‘Ik hoef toch alleen maar te zingen?’

‘Bij wijze van spreken,’ zei ik. ‘Die voeten, bedoel ik.’

‘Welke voorzorgsmaatregelen?’ vroeg ze.

‘Hoor eens,’ zei ik streng, ‘ik ben dol op jou, dat weet je, maar ik heb ook mijn beroepseer. Een opdrachtgever moet kunnen rekenen op mijn discretie, anders kan ik in deze branche wel inpakken.’

‘Ik zal niemand iets vertellen!’

‘Fisichella zal het zonneklaar in de blik in je ogen zien bij de allereerste toespeling die hij maakt. Een woord van hem en ik kan mijn handel vergeten, snap je? *No deal, darling.*’

Ze kustte me op de mond en deed daarbij zelfs haar lippen een eindje van elkaar. Haar hand schoof in de richting van mijn kruis. Ze was geraffineerder dan ik had gedacht. Of volwassener? Ik rukte me van haar los.

‘Een andere keer, schatje,’ zei ik.

Dat was drie weken geleden.

Gisteren zijn we op de *Catania* aangekomen. We praten over deze orbitale lichamen alsof het boten zijn, maar het zijn metalen bouwsels die in een geostationaire baan in het ijzige luchtledige boven de Aarde hangen. Des te merkwaardiger is het zo’n constructie naar de geboortestad van Vincenzo Bellini te noemen. Op Sicilië, dat wel.

Vanuit de luchtsluis werden Olimpia en ik naar onze hutten gebracht – twee ruime gastverblijven, ieder met een badkamer en een panoramaruit die uitzicht bood op de Maan, maar bij goed weer ook wel eens op Sicilië.

We namen een douche en dineerden samen op mijn kamer. Ze hadden ons gezegd dat de heer Fisichella ons na het diner wenste te ontvangen. Ik vermoed dat Fisichella te oud is om ander dan vloeibaar voedsel tot zich te nemen. Of misschien houdt hij niet van gesprekken bij een tournedos, of is hij bang vergiftigd te

worden. Maar ik hield mijn gedachten voor me, want ik wist zeker dat hij ons afluisterde. En dat hij Olimpia's natuurlijke staat van alle kanten had bekeken toen ze in haar badkamer was. Ik had haar niet gewaarschuwd. Ze zou er alleen maar zenuwachtig van geworden zijn.

Met seks heeft het niets te maken. Ik hoorde het hem weer zeggen, met zijn onthecht klinkende stem die maar behoefde te fluisteren om door duizenden maffiosi gehoorzaamd te worden.

Olimpia had een lange, korenblauwe jurk aangetrokken, een gewaad, mag ik wel zeggen. Er zat een brede, gouden band strak om haar bovenlichaam, vlak onder haar borsten, en daarvandaan viel het geploide crêpe de chine, haast onzichtbaar getailleerd, in lange banen tot ver onder haar knieën. Een creatie van Kresjnikov, meen ik. Ze maakte haar rijzig en frêle tegelijk. De hals en schouders onder haar sierlijk geheven kin waren bloot op een parelsnoer na. Om haar rechter pols droeg ze een manchetvormige armband met twee blauwgroene aquamarijnen als sluiting. Dat weet ik omdat ik de rekening heb betaald. Het zijn die verdomde accessoires waar de couturiers zo rijk van worden. Geloof mij maar!

Ik voel dat mijn onderbewustzijn een beslissing heeft genomen. Dat effect heeft de OP 21 wel vaker op mij gehad. Waarom anders zou ik over zulke bijzaken uitweiden? Waarom anders zou ik nu de aanvechting hebben Olimpia's uiterlijk tot het kleinste detail in woorden vast te leggen – de aanzet van haar borsten boven de rand van haar décolleté wanneer ze inademde, het wuiven van haar blonde haar wanneer ze haar hoofd achterover wierp om te lachen om een van mijn flauwe grappen, de manier waarop ze haar vork hanteerde en kleine hapjes voedsel naar haar brede, lokkende mond bracht?

Eigenlijk had ik *hier* wel kunnen beginnen: ondanks de 0,8 G bleef Fisichella gewoon in zijn buitenmaatse kalfsleren fauteuil zitten toen we de salon binnenkwamen. Het leek er nog voller en warmer dan toen ik er ruim een jaar geleden op bezoek was geweest. Op een van de tafeltjes stond een zware kristallen vaas met echte bloemen, althans: de vuurrode, oranjegeel-gerande blaadjes zagen er echt uit en hun geur was nog echter. Volgens mij waren het orchideeën. Op een antieke kist in de hoek stonden twee kandelaars met brandende groene kaarsen. Ertussenin lag een slordig hoopje roze textiel. Er

stond ook een beeldje van wit porselein, een Siciliaanse Madonna misschien.

‘Dus dit is onze Olimpia,’ zei Fisichella. Het klonk niet onwelwillend. Ik had de indruk dat de oorplug aan de zijkant van zijn kale schedel groter was dan de vorige keer. Er was weer een jaarring bij gekomen. Ik besepte opeens dat ik de man zag als een concurrent!

‘Ik ben blij u te ontmoeten,’ zei Olimpia dapper. Ik was gaan zitten, zij bleef staan.

‘Dat mag ik graag horen,’ zei hij, maar zijn blik bleef waakzaam. Hij nam van een tafeltje naast zijn stoel een glimmend apparaatje met dofzwarte toetsjes. ‘Misschien kunnen we maar het beste meteen naar een stukje muziek luisteren,’ zei hij. Hij drukte op enkele knopjes van de afstandsbediening en vanuit onzichtbare luidsprekers in de hoeken van de kamer klonk orkestmuziek. Olimpia strekte zich, wachtte zo te zien geconcentreerd op haar inzet.

En toen begon ze te zingen. Een pop was ze, een mooie pop.

Sposa? No mai! Sai com'arde in petto mio bella flamma omnipossente...

Ik kende de teksten ondertussen uit mijn hoofd. Vooral de s in al haar vormen had de nodige kalibraties

gevergd. Eerste akte, vierde scène, duet met Sir Giorgio, bas. Fisichella bleef tot het einde toe luisteren, af en toe zelfs met zijn ogen dicht, alsof hij niet op zijn hoede behoefde te zijn zo lang er maar muziek klonk. *Non ho lena a sostener!* Toen drukte hij op een knopje van zijn afstandsbediening. Olimpia leek bij te komen uit een soort trance. Ze verruilde haar geleende ziel voor die van haarzelf. Er kwam een onzeker glimlachje om haar lippen en ze maakte een buiging.

Ik begon te klappen en waarachtig: Fisichella deed mee. Hij bracht zijn dik honderdjarige handen een keer of vier slapjes, geluidloos op elkaar. ‘Mooi gedaan, mijn kind,’ zei hij.

Er verscheen een potige man, helemaal in het zwart, die een dienblad met koffie kwam brengen. De glazen van zijn zonnebril waren zo donker dat je niet kon zien of hij wel ogen had. Het was alsof hij ermee wilde demonstreren dat wij tot een andere wereld behoorden, dat we voor hem eigenlijk niet bestonden.

‘Op die kist daar,’ wees Fisichella, ‘ligt een roze peignoir. Ik had graag dat je die nu aantrok, Olimpia.’

Ik was niet echt verbaasd. Zo’n roze kamerjas met witte, geborduurde bloemen ligt niet toevallig binnen handbereik. *Moeders zijn niet per definitie van een geheel*

andere orde. Olimpia keek me vragend aan. Ik knikte. ‘Verkleedpartijen horen bij opera,’ zei ik zelfs.

‘Wel eerst je japon uitdoen,’ zei Fisichella zachtjes. Het klonk niet als een verzoek, maar als een vaderlijk bevel. Zijn donkere, diep liggende ogen schitterden nu, en dat kwam niet alleen door het weerkaatste licht van de twee flakkerende kaarsen. Het was een flikkering als van een opgerakeld innerlijk vuur.

Olimpia keek me nogmaals vragend aan, deze keer met iets kokets in haar blik. Ze hield de peignoir voor zich – alsof ze er nú al haar naaktheid mee probeerde te bedekken. Het was zo’n halflange kamerjapon zonder knopen of ritssluiting, een breed vallende peignoir van dunne, haast doorschijnende zijde die je om je lichaam trok en afbond met een ceintuur. Maar deze ceintuur was er niet bij. Die was al bijna honderd jaar zoek, durfde ik te wedden. En Olimpia zou zo dadelijk zingend, met telkens opvallende peignoir, reddend door de kamer moeten gaan, de bloemen schikken, de tafeltapijtjes recht schuiven, de kalfsleren stoelen afstoffen, de schilderijen waterpas hangen, koffie bijschenken.

Fisichella keek naar mij en vervolgens wierp hij een korte demonstratieve blik op de afstandsbediening. Ik wist precies wat hij bedoelde. Hij kon Olimpia inschakelen

wanneer hij dat wenste – of zij meewerkte of niet. Ik had haar dat nooit met zoveel woorden verteld, ik wilde mijn poppetje niet ongerust maken.

Evenmin had ik haar gezegd dat ik in opdracht van Fisichella een paar andere mechanismen had moeten inbouwen. ‘Prikkels,’ had hij ze eufemistisch genoemd. ‘De zekerheid dat ik haar kan dwingen. De kleine lettertjes van haar contract.’ Hij kon haar pijn doen met zijn afstandsbediening, hij kon haar naar adem laten snakken, hij kon haar zelfs letterlijk laten stikken – dacht hij. Maar ik had die mogelijkheden niet ingebouwd. ‘Een gentleman is ook een gentleman als niemand het ziet,’ heeft mijn vader me altijd voorgehouden. Ik moet dikwijls aan hem denken sinds ik Olimpia heb ontmoet. Ik ben makelaar in kelen, niet in slaven.

‘Doe maar,’ zei ik tegen haar. ‘Kunst en bloot gaan tenslotte al duizenden jaren samen. Denk maar eens aan Salome.’ Ik probeerde een luchtige toon in mijn stem te leggen, maar met mijn ogen smeekte ik haar.

Met seks heeft het niets te maken.

Wanneer ze vrijwillig deed wat hij vroeg zou hij al gauw ervaren dat een gereconstrueerde jeugd nog pijnlijker is dan een voorbije jeugd. Er is geen eeuwig leven, ook niet met terugwerkende kracht. Na een paar dagen

of weken zou hij haar laten vertrekken – het zoveelste afgedankte speeltje van een verwende miljardair die de dood zag naderen.

Maar als hij haar onverhoopt moest dwingen met de knopjes van de afstandsbediening – hij had te lang op dit moment gewacht om het niet te proberen – zou ik als bedrieger te kijk staan. Ik hoefde mezelf niets wijs te maken over wat daarvan het gevolg zou zijn. Dan kon ik mijn handel wel vergeten. En misschien zelfs mijn leven. Voor de toekomst van Olimpia zou het weinig of geen verschil uitmaken.

‘Heb je haar niet ingelicht, Hans?’ vroeg hij veelbetekenend, een tikkeltje ongeduldig. Ik begreep dat Olimpia die vraag heel anders moest uitleggen dan ik.

‘Niet in detail,’ zei ik vlug.

Ik denk dat Olimpia iets paniekerigs in mijn stem hoorde. Maar het kan ook zijn, achteraf gezien, dat ze haar kans schoon zag. Ze legde de peignoir op een van de vrije fauteuils en begon aan de rugsluiting van haar blauwe gewaad te morrelen. De gouden manchet blonk in het kaarslicht en deed me opeens denken aan een handboei. Hoe ver zou die ouwe gaan met zijn verzoeknummers? Misschien zou zijn hart gaan bonken als dat van een

kleine jongen die naar het vrijen van zijn oudste zus staat te gluren. Misschien zou zijn hart het zelfs begeven...

‘Je moest ons nu maar even alleen laten, Hans,’ zei mijn opdrachtgever zonder zijn blik van Olimpia af te wenden. Zij stond naakt in het midden van de salon, hoog op de hakken van haar goud gelakte schoenen, en bracht haar handen omhoog om ongevraagd het parelsnoer af te doen. Ze was geraffineerder dan ik had gedacht. Of misschien volwassener? Ik had het gevoel dat ik eigenlijk moest opspringen om de afstandsbediening te pakken te krijgen. Of minstens om naar haar toe te gaan, haar te omarmen, beschermen, bedanken – ik wist het eigenlijk niet precies. Ik bleef als verstijfd in mijn stoel zitten.

Met liefde heeft het niets te maken.

En er speelde nog een andere vreemde gedachte door mijn hoofd, een soort hallucinerende zekerheid dat ik wist wat zij zou antwoorden als ik haar nu bedankte.

‘Je hebt me al eens bedankt,’ zou ze zeggen, ‘die keer dat ik tranen in je ogen zag.’ Uit welke opera kwam dat?

‘Salvatore zal je zo lang naar een rustige kamer brengen,’ zei Fisichella, die mijn onrust had opgemerkt, maar er een verkeerde conclusie aan verbond. Of niet? ‘Alles kan nu eenmaal maar één eigenaar hebben,’ zei hij.

En opeens stond de potige man in het zwart naast me. Zijn hand lag zwaar op mijn schouder. Twee werelden raakten elkaar en de zijne won. De zijne won *altijd*.

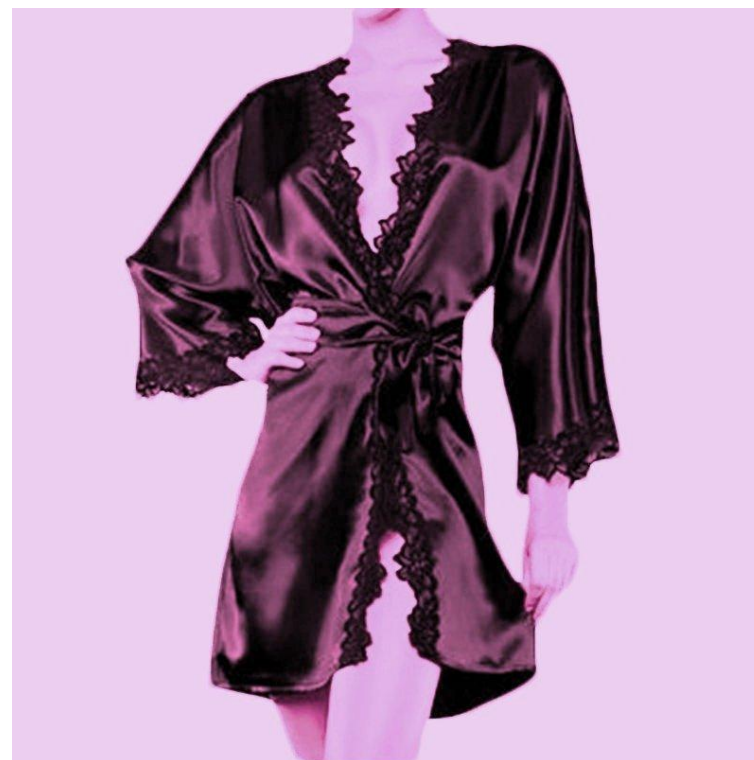
Olimpia had met sierlijke bewegingen haar armen in de mouwen van de peignoir gestoken en hield het kledingstuk nu zedig met een hand dicht. Het was alsof ze een libretto volgde dat ze al honderd keer gerepeteerd had. In een flits drong het tot me door. Ze stond te genieten! Vanavond was het première! Eindelijk zou ze voor een deskundig publiek de rol van haar leven zingen en spelen!

Toen ik werd weggeleid – ik stribbelde voor de vorm wat tegen – zag ik dat Fisichella in een trance was geraakt. Hij drukte op de knopjes van de afstands-bediening. Olimpia wierp haar hoofd in haar nek, de V-hals van de zijden peignoir viel al meteen half open. Ik herkende de orkestklanken. Allicht, ik was inmiddels de grootste Bellini-kenner van het Zonnestelsel.

Son vergin vezzosa – in veste di sposa...

Dat zou hij vanzelfsprekend kiezen, daar had ik honderd tegen één op willen wedden. De deur van de salon viel met een zacht ploffend geluidje achter me dicht en de zwarte maffioso ging me zwijgend met opmerkelijk

soepele tred voor naar de wereld van het hier en nu, de wereld die zich prozaïsch en onverschillig manifesteerde in iets simpels als een grijze deur met een nummerslot. Salvatore zei geen woord. Hij hield de grijze deur van mijn nieuwe kamer uitnodigend voor mij open. Een kamer met een slot aan de buitenkant. Ik ging gedwee naar binnen en voelde me ouder dan ik me ooit eerder had gevoeld.

Ik steek zodadelijk een andere plug achter mijn oor, de OK 12, met alle tranquillizers en egopeppers en jeugd-stimulantia die de almaar grensverleggende medische wetenschap in generaties van dolle ijver heeft weten te verzinnen. Het is de plug die ik altijd bij me draag, maar nog nooit heb ingestoken.

Laat Olimpia zelf maar uitmaken hoe het met de oude mannetjes aan boord verder moet. Ik hoor het deurslot. *Piep – pep – pieep – pip*, de digitale inzet van een gecodeerde aria. De man in het zwart beroert de toetsen. De fluorescerend oranje lijst van de patrijspoort zal zo dadelijk achter mijn hoofd oplichten. Als deze veredelde cel in de deur een kijkgaatje op de juiste hoogte zou hebben bezeten, had Salvatore het oranje licht om mijn hoofd kunnen zien.

Als strop, als aureool.

OK 12, doe je best!

Gepubliceerd in *Ragnarok, SF Jaarboek 1994* (Babel Publications, Rijswijk, 1993).

Illustraties bij de websiteversie:

Tales of Hoffmann, encscenering Los Angeles Opera, 2017, met So Young Park (sopraan).

Praag, foto Karel Plicka, ca 1960.

Tekstboekje *I Puritani*, jaren '30.

Lingerie als concept.

Olga Pudova (foto Wilfried Hösl).